

Tarveharkintaisen määrärahan painopisteet ja kriteerit vuodelle 2027

Yhteinen kirkkoneuvosto 10.9.2026 § 260
40/02.03.00/2026

Esittelijä Hallintojohtaja Silander Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää,
että vuodelle 2026 vahvistetut tarveharkintaisen määrärahan painopisteet ja kriteerit ovat voimassa vielä vuodelle 2027 myönnettävien tarveharkintaisten määrärahojen jakamisessa.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin seitsemän puheenvuoroa.

Jäsen Voipio-Pulkki teki Lehtipuun ja Raike-Ojasen kannattamana muutosesityksen, joka kuului seuraavasti:

”Päätösesitykseen lisätään kohta 2: edellyttää, että rahoitettavaksi esitettävälle hankkeille laaditaan asettamispäätökset. Asettamispäätösmallin toimivuus arvioidaan vuoden 2027 aikana.”

Äänestystä ei tarvittu, koska esittelijä sisällytti Voipio-Pulkin muutoksen esitykseensä.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti

1) ,että vuodelle 2026 vahvistetut tarveharkintaisen määrärahan painopisteet ja kriteerit ovat voimassa vielä vuodelle 2027 myönnettävien tarveharkintaisten määrärahojen jakamisessa.

2) edellyttää, että rahoitettavaksi esitettävälle hankkeille laaditaan asettamispäätökset. Asettamispäätösmallin toimivuus arvioidaan vuoden 2027 aikana.

Selostus

Taustaa

Työnjako 2026–2030 –projektin puitteissa tehtiin päätöksiä, joissa linjattiin projektien rahoitusta (YKN 3.4.2025 Työnjaon keskeiset linjaukset ja yhteisten palveluiden muutossuunnitelma). Tuolloin laadittiin yhteisen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi yksityiskohtainen toimintamalli, jossa kuvataan, miten yhteisiä projekteja ja niihin varattuja tarveharkintaisia määrärahoja ohjataan (avustuskriteerit, vaikuttavuustavoitteet) sekä millaisella hallintoprosessilla päätökset tehdään.

Työnjaon linjausten mukaisesti kirkkoherrat ja johtajisto kävivät tahoillaan vuonna 2025 kehittämisen lähetekeskustelun. Lähetekeskustelujen pohjalta linjattiin vuoden 2026 kehittämisen painopisteet ja kriteerit tarveharkintaista määrärahaa hakeville kehittämisprojekteille. Taustalla ovat erillismäärärahat, joita on varattu seurakunnallisen työn yhteiskehittämiseen 900 000 € (kirkkoherrainkokous koordinoi), sekä Yhteisten palvelujen yhteiskehittämiseen 500 000 € (johtajisto

koordinoi).

Lähetekeskustelussa pohdittiin, mitä painopisteitä kehittämisrahan jakamisessa halutaan vuosittain painottaa ja millä kriteereillä määrärahaa jaetaan. Kirkkoherrainkokous kävi 2.9.2025 lähetekeskustelun ajankohtaisista ilmiöistä ja strategisista lähtökohdista. Tuolloin muotoiltiin yhteisen työskentelyn avulla Tarveharkintaisen määrärahan kriteerit ja painopisteet vuodelle 2026. Yhteisten palvelujen osalta lähetekeskustelu käytiin 2.9.2025 johtajistossa.

Kriteerit (2026)

Jotta tarveharkintaista määrärahaa voidaan myöntää, tulee projektin täyttää tarveharkintaiselle määrärahalle asetetut kriteerit. Kriteerien tavoitteena on vahvistaa ja tarkentaa kehittämisprojektien toteutusta siten, että projekteja tehdään suunnitellusti ja niiden edistymistä seurataan.

Kriteerit listaavat kehittämisprojektien teknisiä vaatimuksia: projektien tulee olla A&O-projektimallin mukaisesti laadittuja, strategianmukaisia sekä realistisia. Näiden lisäksi kriteereissä painotetaan vahvasti yhteistyötä – projektien suunnittelua ja toteuttamista yhdessä muiden seurakuntien, yksiköiden tai yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tarveharkintaisella määrärahalla rahoitettujen kehittämisprojektien kriteereissä on painotettu erityisesti projektien vaikuttavuutta ja yhteistyön määrää. Kriteereitä on tarkasteltu neljän näkökulman avulla, joiden kaikkien tulee olla kunnossa, jotta projekti voi saada tarveharkintaista määrärahaa:

1. Alfa & Omega -projektijohtamismallin ehdot ja liittyminen strategiaan. Projekti on A&O-projektijohtamismallin sekä Kirkko Helsingissä -strategian mukainen.
2. Projektin toteutus - Projektilla rahoitetaan seurakuntien tai yhteisten palvelujen kehittämistoimintaa ja mukana on yhteistyökumppanuuksia.
3. Projektilla on mitattavat hyötytavoitteet
4. Kustannusseuranta ja riskienhallinta. Projektilla on realistinen budjetti ja siihen liittyviä riskit on tiedostettu.

Kriteerit kokonaisuudessaan on esitetty liitteessä 1.

Painopisteet (2026)

Painopisteet ohjaavat projektikokonaisuutta sisällön näkökulmasta. Seurakuntien osalta kirkkoherrainkokous on linjannut painopisteet seuraavasti:

Tarveharkintaisen määrärahan jakamisen seurakunnallisen työn yhteiskehittämisen painopisteet vuonna 2026 ovat monikulttuurisuuden edistäminen erityisesti rasisminvastaisuuden ja vieraskielisen työn näkökulmista sekä nuoret aikuiset syrjäytymisen ehkäisyn ja diakonisen lähestymistavan painotuksin. Näitä edistetään ylläpitämällä verkostoja ja yhteistyökumppanuuksia sekä vahvistamalla yhteiskunnassa nousevaa kiinnostusta kirkkoa kohtaan.

Yhteisten palvelujen painopisteet on muotoiltu johtajistossa ja ne ovat seuraavat:

Yhteistyökumppanuuksien vahvistaminen eri toimijoiden kanssa, strategianmukaisuus (myös digistrategian) sekä Yhteisten palvelujen johtosäännöissä mainittujen tehtävien mukaisen toiminnan ja palvelujen asiakas- ja tarvelähtöinen kehittäminen Kirkko Helsingissä -strategian vision pohjalta. Kehittämisprojektien tulee olla luonteeltaan "investointi"

siten, että niillä voidaan saavuttaa parempaa vaikuttavuutta tai kustannustehokkuutta. Näitä tarkastellaan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Päätösehdotuksen perustelut

Yllä mainitut vuoden 2026 painopisteet toteutuivat hyvin projektihakemuksissa. Vuonna 2026 alkaneissa projekteissa myös kriteerit oli otettu hyvin huomioon. Kehitettävää löytyi kuitenkin erityisesti riskien arvioinnissa ja tulosten jalkauttamissuunnitelmissa.

Koska vuodelle 2026 valitut painopisteet (monikulttuurisuus, nuoret aikuiset) ovat osoittautuneet ajankohtaisiksi eikä kriteereistä ole noussut suurempia kehittämistarpeita, esitetään, että vuoden 2026 kriteerit ja painopisteet pidetään voimassa myös vuoden 2027 ajan. Asiaa on käsitelty 1.9.2026 sekä kirkkoherrainkokouksessa että johtajistossa ja kummatkin puoltavat vanhojen kriteerien ja painopisteiden pitämistä voimassa myös vuonna 2027.

Tämä luo painotuksiin pidemmän aikaperspektiivin ja ohjaa tekemistä pitkäjänteisesti haluttuun suuntaan. Vuoden 2026 kriteerit ja painopisteet ovat linjassa Kirkko Helsingissä -strategian kanssa. Niiden uudelleentarkastelu olisi luontevaa vuonna 2027, jolloin nykyinen strategiakausi päättyy.

Aikataulu

Kriteerit ja painopisteet ohjaavat tarveharkintaisen määrärahan hakua. Hakuaika päättyy perjantaina 6.10.2026.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Toimivallan perusteet

Hallintosäännön 4 luvun 7 § kohta 2

Hallintosäännön 4 luvun 8 § kohta 23

Lisätiedot

Kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas, p. 050 341 9919,
kristiina.vahakangas@evl.fi

Jakelu